

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/104/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112233122
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112233122.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 6. decembra 2013 č.k. 10C/46/2013-68, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu navrhovateľa a v časti náhrady trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nitra v ním označených exekučných konaniach. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal od odporcu náhrady majetkovej škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy v sume 221,28 eura z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol v zákonnej lehote o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora. K vydaniu rozhodnutia došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby 30 dní, v čom vidí nesprávny úradný postup exekučného súdu vzniknutý nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a tento postup bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa. Majetková škoda v sume 175 eur spočíva vo vynaložených nákladoch na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40 eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur a hotové výdavky v sume 15 eur. Nemajetkovú ujmu, ktorú navrhovateľ mal týmto postupom exekučného súdu utpieť, vyčíslil na sumu 221,28 eura vychádzajúc zo sumy 663,88 eura, ktorú priznáva Ústavný súd SR, konštatujúc prieťahy v konaní, za mesiac prieťahov je táto suma 55,32 eura a exekučný súd bol vo veci nečinný viac ako 131 dní. Z dôvodu hospodárnosti spojil súd prvého stupňa veci pôvodne vedené na Okresnom súde Topoľčany pod spisovými značkami 10C/46/2013, 10C/47/2013, 10C/48/2013, 10C/49/2013, 10C/55/2013, 10C/59/2013, 10C/63/2013, 10C/67/2013, 10C/70/2013 na spoločné konanie s tým, že ďalej bude konanie vedené pod spisovou značkou 10C/46/2013. Po právnej stránke posúdil návrh navrhovateľa podľa ustanovení § 3 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1, ods. 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1 zák. č. 514/2013 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) a podľa § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že vo veci vedenej pod sp.zn. 10C/46/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 19Er/3/2007 (ďalej len „exekučný súd“), v ktorom oprávnený dňa 14. 10. 2009 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom

návrhu rozhodol exekučný súd dňa 16. 02. 2010 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/47/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9Er/495/2006, v ktorom oprávnený dňa 14. 10. 2009 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 26. 05. 2010 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/48/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 12Er/564/2005, v ktorom oprávnený dňa 14. 10. 2009 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 04. 10. 2010 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/49/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 18Er/360/2004, v ktorom oprávnený dňa 25. 05. 2009 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 12. 07. 2010 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/55/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 18Er/668/2006, v ktorom oprávnený dňa 30. 08. 2010 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 10. 05. 2011 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/59/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn.18Er/109/2007, v ktorom oprávnený dňa 14. 10. 2009 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 16. 02. 2010 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/63/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 16Er/24/2005, v ktorom oprávnený dňa 25. 05. 2009 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 22. 04. 2010 tak, že vyhovel návrhu a výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. V konaní vedenom pod sp.zn. 10C/70/2013 bolo vedené exekučné konanie na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 9Er/433/2003, v ktorom oprávnený dňa 18. 11. 2010 doručil návrh na zmenu exekútora, o ktorom návrhu rozhodol exekučný súd dňa 10. 04. 2012 tak, že návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol a exekúciu ako neprípustnú zastavil. Vo veci pôvodne vedenej pod spisovou značkou 10C/67/2013 sa súdu prvého stupňa nepodarilo zabezpečiť exekučný spis 16Er/24/2005, ani fotokópiu návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutia exekučného súdu, preto túto vec vylučil na samostatné konanie. Konštatoval, že v ustanovení § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní ešte nemusí zakladať nárok navrhovateľa na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, ak existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu. Takouto skutočnosťou sú aj hromadne podávané návrhy zo strany oprávneného do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v lehote 30 dní. Okresný súd Nitra mal v roku 2009 celkový nápad exekučných vecí 15 113, z čoho na spoločnosť Pohotovosť s.r.o. pripadalo 464 vecí, agendu vybavovalo 7 vyšších súdnych úradníkov, v roku 2010 bol nápad 14 879 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 370 vecí, agendu vybavovalo 6 vyšších súdnych úradníkov. Okrem toho konštatoval, že oprávnený navrhoval zmenu exekútora a žiadal poveriť ďalším vykonávaním exekúcie JUDr. Rudolfa Krutého napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že tento súdny exekútor bol v minulosti jeho zamestnancom, ktorá skutočnosť vylučovala, aby mohol byť poverený vykonaním exekúcie, čo viedlo k nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 322/2010 z 13. 4. 2011, v ktorom konštatoval nezlučiteľnosť funkcie súdneho exekútora s pracovným pomerom, čo je vylučujúcou okolnosťou z výkonu exekúcie, ktorú skutočnosť bol dotknutý exekútor podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne súdu oznámiť. JUDr. Krutý si túto povinnosť nesplnil, čím spôsobil, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty. Dospel k záveru, že v prejednávanych veciach nedošlo k nesprávne úradnému postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote a keďže zo strany navrhovateľa nebolo doložené žiadne iné rozhodnutie, ktoré by konštatovalo prieťahy v konaní, nebol dôvod na vyhoviecie návrhu navrhovateľa, nakoľko ním uplatnený nárok nebol preukázaný, a preto sa ďalej nezaoberal výškou náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej len „OSP“) tak, že odporcovi, ktorý mal v konaní úspech, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli a žiadne si neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003

Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytkol mu tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Poukázal tiež na to, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a navyše jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti, atď.. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávany za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Súdu prvého stupňa tiež vytkol zamietnutie znaleckého dokazovania, čím znemožnil navrhovateľovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie toho dôkazu súd nemal žiadne udržateľné dôvody, pričom výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, čím založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP.

Predmetom tohto konania sú návrhy navrhovateľa, ktorými sa voči odporcovi domáha zaplatenia náhrady škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nitra ako exekučného súdu (ďalej len „exekučný súd“). Návrhom vedeným pôvodne na súde prvého stupňa pod sp.zn. 10C/46/2013 sa navrhovateľ domáha náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 221,28 eura, vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/47/2013 náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 387,24 eura, vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/48/2013 náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 663,84 eura, vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/49/2013 náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 719,16 eura, návrhom pôvodne vedeným pod sp.zn. 10C/55/2013 náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 442,56 eura, vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/59/2013 náhrady škody vo výške 175 eura a nemajetkovej ujmy vo výške 221,28 eura, vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/63/2013 náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 608,52 eura a vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/70/2013 náhrady škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 885,12 eura. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhliadol vo všetkých exekučných konaniach v rozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora po uplynutí zákonnej lehoty 30 dní, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu nevyožiteľnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Uznesením súdu prvého stupňa zo dňa 22. 02. 2013 č.k. 10C/46/2013-22 boli označené súdne konania spojené na spoločné konanie s tým, že toto sa bude viesť ďalej pod sp.zn. 10C/46/2013.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 01. 01. 2013 (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), ktorý na danú vec dopadá, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť (§ 3 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Úvodom je potrebné poznamenať, že v nadväznosti na čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.), je zák. č. 514/2003 Z.z. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). Zároveň je samostatne upravená zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7), a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“, vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o

objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Vo svetle týchto záverov bolo potrebné i v súdnej veci posudzovať existenciu predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu a nemajetkovú ujmu uplatňovanú navrhovateľom v tomto konaní. Preskúmaním jednotlivých spisov odvolací súd zistil, že vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/46/2013, kde podľa navrhovateľa došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp.zn. 19Er/3/2007, bola exekučnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Milana Striešku o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej P. A. H., o vymoženie 16.083,- Sk s príslušenstvom dňa 16.04.2007, poverenie na výkon exekúcie bolo vydané dňa 23.04.2007. Oprávnený dňa 14.10.2009 predložil exekučnému súdu žiadosť na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd dňa 20.10.2009 vyzval pôvodného súdneho exekútora na vyjadrenie k návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora a zároveň vyčíslenie trov exekúcie. Dňa 18.12.2009 súdny exekútor predložil súdu originál exekučného spisu spolu s vyčíslením trov exekučného konania. Následne exekučný súd uznesením zo dňa 16.02.2010 vyhovel žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora a priznal pôvodnému exekútorovi náhradu trov konania. V konečnom dôsledku exekučný súd uznesením zo dňa 10.07.2013 č.k. 19Er/3/2007-51 exekúciu zastavil a zaviazal oprávneného na náhradu trov exekúcie. Proti tomuto uzneseniu oprávnený podal odvolanie.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/47/2013, z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 9Er/495/2006 súdny exekútor JUDr. Branislav Piško predložil súdu žiadosť o udelenie poverenia (dátum na prezentačnej pečiatke je nečitateľný). Dňa 12.10.2006 exekučný súd vydal v predmetnej veci poverenie pre súdneho exekútora vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej Z. M. o vymoženie úrokov z omeškania. Dňa 14.10.2009 oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd dňa 04.11.2009 vyzval súdneho exekútora na predloženie spisu a vyčíslenia trov exekúcie. Súdny exekútor predložil vyčíslenie trov exekúcie súdu (dátum na prezentačnej pečiatke je nečitateľný). Dňa 20.05.2010 požiadal oprávnený o informáciu o stave konania a dňa 26.05.2010 exekučný súd návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého a pôvodnému exekútorovi priznal náhradu trov exekúcie.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/48/2013 súd prvého stupňa nezabezpečil a nepripojil exekučný spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 12Er/564/2005, keď založil do spisu iba fotokópiu návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, doručenú exekučnému súdu dňa 14.10.2009 a uznesenie exekučného súdu zo dňa 04.10.2010 č.k. 12Er/564/2005-20, ktorým návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého a pôvodnému súdному exekútorovi priznal náhradu trov exekučného konania. V danej veci nie je možné posúdiť, kedy začalo exekučné konanie, ktorá skutočnosť je podstatná pre posúdenie nároku navrhovateľa a pre zistenie, či v danej veci bola zákonom stanovená lehota na rozhodnutie o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/49/2013 súd prvého stupňa nezabezpečil a nepripojil exekučný spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 18Er/360/2004-37, keď založil do spisu iba fotokópiu návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, doručenú exekučnému súdu dňa 25.05.2009 a uznesenie exekučného súdu zo dňa 12.07.2010 č.k. 18Er/360/2004-37, ktorým návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého a pôvodnému súdnému exekútorovi priznal náhradu trov exekučného konania. V danej veci nie je možné posúdiť, kedy začalo exekučné konanie, ktorá skutočnosť je podstatná pre posúdenie nároku navrhovateľa a pre zistenie, či v danej veci bola zákonom stanovená lehota na rozhodnutie o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/55/2013, z fotokópie exekučného spisu Okresného súdu Nitra sp.zn. 18Er/668/2006 súdna exekútorka Mgr. Silvia Šabíková predložila súdu žiadosť o udelenie poverenia dňa 12.10.2006. Dňa 31.10.2006 exekučný súd vydal v predmetnej veci poverenie pre súdneho exekútora vo veci oprávneného Pohotovosť s.r.o. proti povinnej N. F., o vymoženie sumy 15.980,-Sk s príslušenstvom. Dňa 27.08.2010 oprávnený požiadal exekučný súd o zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd dňa 06.09.2010 vyzval súdneho exekútora na predloženie spisu a vyčíslenie trov exekúcie. Súdny exekútor predložil vyčíslenie trov exekúcie súdu dňa 03.12.2010. Následne dňa 19.01.2011 exekučný súd vyzval oprávneného na predloženie zmluvy o úvere, všeobecných obchodných podmienok, na ktorú výzvu oprávnený reagoval dňa 19.04.2011 predložením

požadovaných dokumentov. Po čiastočnom zastavení exekúcie v časti úrokov z omeškania, exekučný súd uznesením zo dňa 10. 05. 2011 č.k. 18Er/668/2006-26 návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého a pôvodnej súdnej exekútorke priznal náhradu exekučného konania. V konečnom dôsledku exekučný súd uznesením zo dňa 07. 12. 2012 č.k. 18Er/668/2006-52 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. 06. 2013 č.k. 5CoE/92/2013-78 exekúciu zastavil, oprávneného zaviazal na náhradu trov exekúcie pôvodnej exekútorke. Oprávnený dovolaním napadol vyššie uvedené uznesenie Krajského súdu v Nitre a domáha sa jeho zrušenia.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/59/2013 súd prvého stupňa nezabezpečil a nepripojil exekučný spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 18Er/109/2007, keď založil do spisu iba fotokópiu návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, doručenú exekučnému súdu dňa 14. 10. 2009 a uznesenie exekučného súdu zo dňa 16. 02. 2010 č.k. 18Er/109/2007-16, ktorým návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého a pôvodnému súdному exekútorovi priznal náhradu trov exekučného konania. V danej veci nie je možné posúdiť, kedy začalo exekučné konanie, ktorá skutočnosť je podstatná pre posúdenie nároku navrhovateľa a pre zistenie, či v danej veci bola zákonom stanovená lehota na rozhodnutie o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/63/2013 súd prvého stupňa nezabezpečil a nepripojil exekučný spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 16Er/24/2005, keď založil do spisu iba fotokópiu návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, doručenú exekučnému súdu dňa 25. 05. 2009 a uznesenie exekučného súdu zo dňa 22. 04. 2010 č.k. 16Er/24/2005-21, ktorým návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora vyhovel, výkonom exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého a pôvodnému súdnému exekútorovi priznal náhradu trov exekučného konania. V danej veci nie je možné posúdiť, kedy začalo exekučné konanie, ktorá skutočnosť je podstatná pre posúdenie nároku navrhovateľa a pre zistenie, či v danej veci bola zákonom stanovená lehota na rozhodnutie o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Vo veci pôvodne vedenej pod sp.zn. 10C/70/2013 súd prvého stupňa nezabezpečil a nepripojil exekučný spis Okresného súdu Nitra sp.zn. 9Er/433/2003, keď založil do spisu iba fotokópiu návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, bez prezentačnej pečiatky doručenia a uznesenie exekučného súdu zo dňa 10. 04. 2012 č.k. 9Er/433/2003-19, ktorým návrh na zmenu súdneho exekútora zamietol, vyhlásil exekúciu za neprípustnú, exekúciu zastavil a oprávneného zaviazal k náhrade trov exekúcie. V danej veci nie je možné posúdiť, kedy začalo exekučné konanie, ktorá skutočnosť je podstatná pre posúdenie nároku navrhovateľa a pre zistenie, či v danej veci bola zákonom stanovená lehota na rozhodnutie o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora.

Podľa § 44 ods. 5 zák. č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov, (ďalej len „Exekučný poriadok“), účinný do 31. 08. 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 240 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak.

Podľa novely Exekučného poriadku zákonom číslo 341/2005 Z.z., účinnej od 1. 9. 2005, ktorou bolo novelizované ustanovenie § 44 tak, že § 44 odsek 7 znie nasledovne: „oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.“

V prechodných a záverečných ustanoveniach k úpravám účinným k 01. 09. 2005, je v ustanovení § 238 uvedené, že konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 zák. č. 341/2005 Z.z. - novela Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Nakoľko navrhovateľ vo vyššie popísaných postupoch exekučného súdu vzhladol znaky nesprávneho úradného postupu z dôvodu, že k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 30-dňovej lehoty, s takým časovým oneskorením, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní, bolo potrebné z týchto hľadísk sa vecou zaoberať jednotlivo v každom z navrhovateľom označených exekučných konaní.

V predmetnej veci odvolací súd predovšetkým poukazuje na skutočnosť, že podľa ustanovení Exekučného poriadku, účinného v čase začatia exekučného konania do 31. 08. 2005 nebola v ustanovení § 44 ods. 7 určená lehota na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Lehota na rozhodnutie bola zavedená až novelou zák. č. 341/2005 Z.z., účinnou dňa 01. 09. 2005, avšak podľa ustanovenia § 238 sa konania začaté pred 1. septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. V ods. 2 tohto ustanovenia nebolo konštatované, že novela Exekučného poriadku sa použije aj na ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku, t.j. lehota na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora určená nebola, keďže súd musel postupovať podľa § 44 ods. 5 Exekučného poriadku platného pred novelou (podľa § 238 zák. č. 341/2005 Z.z. - novela Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005). Vychádzajúc z týchto záverov v súdnej veci sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením súdu prvého stupňa, že o návrhoch oprávneného na zmenu súdneho exekútora v jednotlivých veciach bolo rozhodnuté až po uplynutí 30-dňovej lehoty, nakoľko z doteraz vykonaného dokazovania nie je zrejmé, kedy bolo v jednotlivých veciach exekučné konanie začaté a aké ustanovenie § 44 Exekučného poriadku je potrebné v danej veci aplikovať. Súd prvého stupňa pre správne posúdenie a následne rozhodnutie vo veci (aj v jednotlivých spojených veciach) musel vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu jednotlivých vecí, ktorý mohol zistiť iba z pripojených úplných exekučných spisov exekučného súdu. Súd prvého stupňa však vo veciach pôvodne vedených pod spisovými značkami 10C/48/2013, 10C/49/2013, 10C/59/2013, 10C/63/2013, 10C/70/2013 si túto povinnosť (zabezpečiť exekučný spis) nesplnil, do spisu zabezpečil iba fotokópiu žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora (vo všetkých pripojených veciach), často s nečitateľným, resp. neexistujúcim dátumom podania a uznesenie, ktorým exekučný súd rozhodol o žiadosti oprávneného. Taktiež pre posúdenie, či v jednotlivých exekučných veciach z uvedených hľadísk došlo k prieťahom v konaní, musí byť v každej jednotlivej veci dôsledne zistený skutkový stav, ktoré zistenie možno vykonať len na základe oboznámenia sa s kompletným exekučným spisom. Súd prvého stupňa však pri svojom rozhodovaní tieto k dispozícii nemal vo vyššie uvedených veciach a pri svojom rozhodnutí vychádzal iba z fotokópií časti spisov (aj to nie vždy čitateľných, pokiaľ ide o dátum podania žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora exekučnému súdu), čo je pre daný účel a rozhodnutie v danej veci nepostačujúce. Z tohto dôvodu je rozhodnutie súdu prvého stupňa predčasne vydané, a preto aj nepreskúmateľné. Až po pripojení exekučných spisov v jednotlivých veciach, po ich preskúmaní, oboznámení sa s ich obsahom, vyhodnotení všetkých listinných dôkazov, môže súd prvého stupňa vo veci náležite o návrhu navrhovateľa rozhodnúť. Z dôvodu nepripojenia kompletných exekučných spisov odvolací súd nemal možnosť preskúmať správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP zrušil, keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom súd prvého stupňa v smere naznačenom odvolacím súdom doplní dokazovanie a vo veci opätovne rozhodne. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Odvolací súd v danej veci, poukazujúc na rôzne znenia ustanovenia § 44 Exekučného poriadku, ktorý je potrebné aplikovať na rozhodnutie o nároku navrhovateľa na náhradu tak majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy, ako aj vzhľadom na náročnosť posúdenia jednotlivých nárokov, rozdielnosť období

platnosti právnych predpisov, doporučuje súdu prvého stupňa zvážiť rozhodovanie v jednotlivých veciach samostatne.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.